

POSTANOWIENIE

25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 25 stycznia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B.K.
przeciwko A. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B.K.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z 11 maja 2021 r., III Ca 1009/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku na rzecz adwokata Ł.R. kwotę 4050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

(K.W.)

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 11 maja 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił apelacje obu stron od wyroku Sądu Rejonowego w Malborku z 4 września 2020 r., w sprawie z powództwa B.K. przeciwko A. Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę oraz zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

2. Od powyższego wyroku skargę kasacyjną wniósł powód, powołując się na naruszenie art. 176 Konstytucji, art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 378 § 1 k.p.c., art. 378 § 1 w zw. z art. 386 § 4 w zw. z art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.
3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na występowanie w sprawie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Podał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zasadniczym brakiem uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku jest kwestia nierozważenia pełnej treści apelacji powoda oraz zarzutów stawianych orzeczeniu Sądu pierwszej instancji w zakresie powielania argumentów z innych spraw. Sąd Okręgowy nie rozpoznał zarzutów formułowanych przez stronę powodową, nie nadał im wymaganego prawem procesowym znaczenia i nie zakwalifikował ich jako naruszeń, które winny być kwalifikowane z art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.
5. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności

w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

6. Dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (zob. postanowienie SN z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.
7. Odnosząc się do powołanej przez skarżącego przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, wskazać trzeba, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jako przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania, wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy

wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

8. Skarżący nie przedstawił więc dostatecznej argumentacji pozwalającej na przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w powyższym rozumieniu. Powód w istocie ogranicza się do wskazania, że Sąd drugiej instancji nie rozpoznał apelacji w oczekiwanym przez niego kierunku i nie trafnie podzielił ocenę Sądu Rejonowego w kwestii wysokości przyznanego zadośćuczynienia. Skarżący nie wykazał jednak kwalifikowanego, widocznego bez potrzeby dokonania głębszej analizy oraz prowadzącego do wydania oczywiście wadliwego orzeczenia, naruszenia konkretnie wskazanych przepisów prawa.
9. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że nie jest bezwzględnym warunkiem prawidłowego rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji odniesienie się do każdego z zarzutów podniesionych w apelacji. Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika bowiem konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. postanowienia SN z 23 lutego 2017 r., I CSK 578/16). Sąd Okręgowy odniósł się do uwypuklonej w apelacji powoda kwestii wysokości przyznanego zadośćuczynienia i podał, iż nie miał wątpliwości, że zasadzona kwota 20 000 zł spełnia walor kompensacyjny zadośćuczynienia, a jednocześnie nie

proceedzi do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda, przez co nie było podstaw do jej weryfikacji na etapie postępowania apelacyjnego. Skarżący nie zgadza się z takim rozumowaniem i przedstawia własną ocenę rozstrzygnięcia. Jest to jednak niewystarczające dla przyjęcia, że skutecznie wykazał przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

11. O kosztach pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2023 r., poz. 2631 ze zm.), z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r. (SK 66/19, Dz.U. z 2020 r., poz. 769), a więc przy zastosowaniu stawki minimalnej z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r., poz. 1964 ze zm.).

(K.W.)

[ał]